

14 Ιουλίου, 1995

[ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΕΤΣΑΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΜΥΝΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ου η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 329/93)

- 
- Διοικητική Πράξη — Εκτελεσιτότητα — Πράξεις που ενσωματώνονται σε άλλη εκτελεστή — Αποβάλλουν την εκτελεσιτότητά τους — Απαράδεκτα προσβάλλονται με προσφυγή — Η περίπτωση επιβολής πειθαρχικής ποινής σε αξιωματικό του Στρατού της Δημοκρατίας που ακολουθήθηκε από την υποβολή παραπόνου για αναθέωρωση της και απόφαση επί του παραπόνου.* 5
- Στρατός της Δημοκρατίας — Αξιωματικοί — Πειθαρχικά παραπτώματα — Πειθαρχικές ποινές — Παράπονο για αναθέωρωση της ποινής — Δεν αναστέλλει την έκτισή της — Η τελική απόφαση του Υπουργού Άμυνας όμως ενσωματώνει όλες τις προηγούμενες και μόνο αυτή προσβάλλεται με προσφυγή.* 10
- Ο αιτητής προσέβαλε την επιβολή σε αυτόν πειθαρχικής ποινής φυλάκισης χωρίς να προσβάλλει τις επί των σχετικών παραπόνων του μεταγενέστερες αποφάσεις επί του θέματος. 15
- Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι: 20
- Προέχει η εξέταση της προδικαστικής ένστασης που υπέβαλε ο δικηγόρος της Δημοκρατίας και συγκεκριμένα πως ο αιτητής δεν προσβάλλει οποιαδήποτε εκτελεστή διοικητική πράξη, γιατί όπως ισχυρίστηκε, στην προκειμένη περίπτωση εκτελεστή διοικητική πράξη είναι η απόφαση του Υπουργού Άμυνας που λήφθηκε μετά την υποβολή του παραπόνου του αιτητή προς τον Υπουργό. 25

5 Το Δικαστήριο τούτο εξέτασε παρόμοιο θέμα στην *Γεώργιος Κυριάκου ν. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1994) 4 Α.Α.Δ. 1660, όπου είχε προσβληθεί από τον αιτητή τόσο η απόφαση για επιβολή πειθαρχικής ποινής όσο και οι μεταγενέστερες αποφάσεις του Αρχηγού του ΓΕΕΦ και του Υπουργού Άμυνας που δόθηκαν μετά την υποβολή παραπόνου από τον αιτητή και με τις οποίες επικυρώθηκε η απόφαση για επιβολή της ποινής.

10 Στην παρούσα προσφυγή ο αιτητής πρόσβαλε μόνο την απόφαση με την οποία του επιβλήθηκε η πειθαρχική ποινή της 10ήμερης φυλάκισης, ενώ είναι φανερό από την παράθεση των γεγονότων ότι υπέβαλε στη συνέχεια δύο αναφορές παραπόνου εναντίον της απόφασης αυτής. Με την τελευταία αναφορά ημερ. 10.3.93 ζητούσε όπως η περίπτωση του εξεταστεί από τον Υπουργό Άμυνας.

15 Ως εκ τούτου, η πρώτη απόφαση επιβολής της ποινής έχασε την εκτελεστότητά της, αφού ενσωματώθηκε στη μεταγενέστερη τελική απόφαση του Υπουργού η οποία όμως δεν προσβλήθηκε.

20 *Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.*

*Αναφερόμενη υπόθεση:*

*Κυριάκου ν. Δημοκρατίας (1994) 4 Α.Α.Δ. 1660.*

25

**Προσφυγή.**

30 Προσφυγή εναντίον της απόφασης του καθ' ου η αίτηση, ημερομηνίας 31.12.1992, με την οποία επιβλήθηκε στον αιτητή ποινή 10 ήμερης φυλάκισης.

Στ. Κιττής, για τον Αιτητή.

35 Α. Χριστοφόρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

*Cur. adv. vult.*

40 ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ.: Ο αιτητής με την παρούσα προσφυγή ζητά την πιο κάτω θεραπεία:

"Α. Απόφαση του Δικαστηρίου που να ακυρώνει την απόφαση του Καθ' ου η αίτηση 2 ημ. 31.12.1992, που γνωστοποιήθηκε στον αιτητή την 16.1.1993 διά της οποίας επιβλήθη ποινή 10ήμερου φυλακίσεως σ' αυτόν, σαν εξυπαρχής άκυρη και

ότι κανένα νομικό αποτέλεσμα δεν δύναται να παράξει."

Ο αιτητής είναι μόνιμος Αξιωματικός του Στρατού της Δημοκρατίας. Διορίστηκε με το βαθμό του Ανθυπολοχαγού στις 16.9.83 και από την ίδια ημερομηνία αποσπάστηκε για υπηρεσία στην Εθνική Φρουρά. 5

Ο αιτητής από 15.6.91 φέρει το βαθμό το Λοχαγού και υπηρετούσε στη ΔΥΠ/ΓΕΕΦ (Διεύθυνση Υλικού Πολέμου), που εδρεύει στη Λευκωσία. 10

Με διαταγή του Υπουργού Άμυνας ημερ. 15.7.92 ο αιτητής μετατέθηκε, λόγω υπηρεσιακών αναγκών, στο ΣΠΤΧ/ΕΦ (Συνεργείο Περιοχής Τεχνικού), που εδρεύει στη Λεμεσό. 15

Όταν η πιο πάνω διαταγή του Υπουργού Άμυνας γνωστοποιήθηκε στον αιτητή, ο αιτητής υπέβαλε στη ΔΥΠ/ΓΕΕΦ, Μονάδα που υπηρετούσε κατά τον ουσιώδη χρόνο, αναφορά παραπονούμενος για τη μετάθεσή του. 20

Ο αιτητής υπέβαλε στις 7.8.92 νέα αναφορά παραπόνου με το ίδιο ακριβώς περιεχόμενο όπως και η πρώτη του αναφορά, απευθείας στο ΓΓΕ, που είναι το άμεσα προϊστάμενο κλιμάκιο της Μονάδας του. 25

Η προς τη ΔΥΠ/ΓΕΕΦ αναφορά παραπόνου του αιτητή διαβιβάστηκε από τη ΔΥΠ/ΓΕΕΦ στη ΔΤΧ/ΓΕΕΦ (Διεύθυνση Τεχνικού) για να εξετάσει το παράπονο, γιατί ο αιτητής είναι Αξιωματικός Τεχνικού και υπάγεται οργανικά τη ΔΤΧ/ΓΕΕΦ. Η ΔΤΧ/ΓΕΕΦ με έγγραφο της ημερ. 8.8.92, γνώρισε στον αιτητή ότι το παράπονό του εξετάστηκε και κρίθηκε αβάσιμο. 30

Σύμφωνα με το δικηγόρο της Δημοκρατίας, όταν η απευθείας προς ΓΕΕΦ αναφορά παραπόνου του αιτητή ημερ. 7.8.92 παραλήφθηκε από αρμόδιο Αξιωματικό, ο αρμόδιος αυτός Αξιωματικός κάλεσε τον αιτητή να παρουσιαστεί στο γραφείο του και τον πληροφόρησε ότι η προς τη ΔΥΠ/ΓΕΕΦ αναφορά παραπόνου του εξετάστηκε από τη ΔΤΧ/ΓΕΕΦ, λόγω αρμοδιότητας, και τον συμβούλευσε να περάσει από τη ΔΤΧ/ΓΕΕΦ για να λάβει γνώση της απάντησης που ήταν ήδη έτοιμη. 40

Ο αιτητής σύμφωνα πάντα με τον ισχυρισμό του δικηγόρου της Δημοκρατίας, δεν προσήλθε στη ΔΤΧ/ΓΕΕΦ για να πάρει τη γραπτή απάντηση στην αναφορά παραπόνου του, αλλά ανέμενε

μέχρι 19.8.92, οπότε υπέβαλε νέα αναφορά παραπόνου, με το ίδιο ακριβώς όπωσ και στις άλλες δύο αναφορές του περιεχόμενο, απευθείας στον Υπουργό Άμυνας. Η εκδοχή του αιτητή είναι ότι οι με ημερ. 7.8.92 και 19.8.92 αναφορές παραπόνου του υποβλήθηκαν γιατί αυτός δεν έτυχε απάντησης εντός της προβλεπόμενης από τους Κανονισμούς προθεσμίας.

Όταν η απευθείας προς τον Υπουργό Άμυνας αναφορά παραπόνου του αιτητή περιήλθε στο ΓΕΕΦ, μετά από κοινοποίησή της από τον αιτητή, το ΓΕΕΦ έκρινε ότι η ενέργεια του αιτητή συνιστούσε πειθαρχικό παράπτωμα και διέταξε τη διενέργεια πρόχειρης διοικητικής εξέτασης.

Η διαταχθεία πρόχειρη διοικητική εξέταση ολοκληρώθηκε από τον ορισθέντα ανακριτή, ο οποίος στις 3.9.92 την υπέβαλε στο ΓΕΕΦ.

Ο αιτητής με νέα αναφορά παραπόνου προς το ΣΠΤΧ/ΕΦ ημερ. 7.9.92, ανέφερε ότι δεν έχει πεισθεί για το αβάσιμο του παραπόνου του που του γνωστοποιήθηκε με ημερ. 8.8.92 έγγραφο της ΔΤΧ και ζητούσε όπως η περίπτωση του εξεταστεί από το ΓΕΕΦ.

Το ΓΕΕΦ με έγγραφό του ημερ. 17.9.92 γνώρισε στον αιτητή ότι εξέτασε την περίπτωσή του και έκρινε το παράπνομό του αβάσιμο.

Επειδή από το πόρισμα της πρόχειρης διοικητικής εξέτασης προέκυψαν ενδείξεις για πιθανή διάπραξη από τον αιτητή πειθαρχικού παραπτώματος, ο αιτητής κλήθηκε με έγγραφο του ΓΕΕΦ ημερ. 26.10.92, σε διοικητική απολογία.

Ο αιτητής ετοίμασε τη διοικητική απολογία που του ζητήθηκε και την υπέβαλε στο ΓΕΕΦ μέσω της Μονάδας του.

Το ΓΕΕΦ, αφού έλαβε υπόψη το πόρισμα της διενεργηθείσας πρόχειρης εξέτασης και την απολογία του αιτητή, τον έκρινε υπαίτιο πειθαρχικού παραπτώματος και του επέβαλε την πειθαρχική ποινή της 10ήμερης φυλάκισης. Σύμφωνα δε με το κείμενο της διαταγής του καθ' ου η αίτηση αρ. 2, ο αιτητής τιμωρήθηκε γιατί υπέπεσε στο πειθαρχικό παράπτωμα της αντιδεοντολογικής στρατιωτικής συμπεριφοράς. Αυτή είναι και η προβαλλόμενη απόφαση.

Ο αιτητής με αναφορά του ημερ. 26.1.93 ανέφερε ότι τυγχάνει παραπονούμενος για την πειθαρχική ποινή που του επιβλήθηκε.

Το ΓΕΕΦ με έγγραφό του ημερ. 13.2.93 γνώρισε στον αιτητή ότι εξετάσε το παράπονό του για την πειθαρχική ποινή που του επιβλήθηκε και το έκρινε αβάσιμο.

Ο αιτητής με νέα αναφορά του ημερ. 10.3.93, ανέφερε ότι δεν πείστηκε για το αβάσιμο του παραπόνου του και ζήτησε όπως η περίπτωση του εξεταστεί από τον Υπουργό Άμυνας. 5

Το ΓΕΕΦ με έγγραφό του ημερ. 9.4.93 υπέβαλε τη με ημερ. 10.3.93 αναφορά παραπόνου του αιτητή στον Υπουργό Άμυνας με τις απόψεις του και το Υπουργείο Άμυνας με έγγραφό του ημερ. 1.7.93, γνώρισε στο ΓΕΕΦ ότι ο Υπουργός Άμυνας εξέτασε την περίπτωση του αιτητή και έκρινε το παράπονό του ως αβάσιμο και την ποινή ως καλώς επιβληθείσα. 10

Το ΓΕΕΦ με έγγραφό του ημερ. 14.7.93 κοινοποίησε στον αιτητή την πιο πάνω απόφαση του Υπουργού Άμυνας. 15

Η βασική θέση του δικηγόρου του αιτητή είναι ότι παρόλο που όπως προέκυψε από την πρόχειρη διοικητική εξέταση, ο αιτητής δεν παρέβη τον Πειθαρχικό Κώδικα που περιέχεται στον Πρώτο Πίνακα (Καν. 3) των Πειθαρχικών Κανονισμών της Εθνικής Φρουράς του 1964, όπως τροποποιήθηκαν μεταγενέστερα, εντούτοις οι καθ' ων η αίτηση προχώρησαν και τον τιμώρησαν για διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος. 20

Επιπρόσθετα ισχυρίστηκε ότι το παράπτωμα της αντιδεοντολογικής στρατιωτικής συμπεριφοράς για το οποίο τιμωρήθηκε ο αιτητής δεν προβλέπεται ως παράπτωμα για το οποίο σύμφωνα με τους πιο πάνω Κανονισμούς μπορεί να τιμωρηθεί μέλος της Εθνικής Φρουράς. 25 30

Στο στάδιο όμως αυτό προέχει η εξέταση της προδικαστικής ένστασης που υπέβαλε ο δικηγόρος της Δημοκρατίας και συγκεκριμένα πως ο αιτητής δεν προσβάλλει οποιαδήποτε εκτελεστή διοικητική πράξη, γιατί όπως ισχυρίστηκε, στην προκειμένη περίπτωση εκτελεστή διοικητική πράξη είναι η απόφαση του Υπουργού Άμυνας που λήφθηκε μετά την υποβολή του παραπόνου του αιτητή προς τον Υπουργό. 35

Το Δικαστήριο τούτο εξέτασε παρόμοιο θέμα στην *Γεώργιος Κυριάκου ν. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1994) 4 Α.Α.Δ. 1660, όπου είχε προσβληθεί από τον αιτητή τόσο η απόφαση για επιβολή πειθαρχικής ποινής όσο και οι μεταγενέστερες αποφάσεις του Αρχη- 40

γού του ΓΕΕΦ και του Υπουργού Άμυνας που δόθηκαν μετά την υποβολή παραπόνου από τον αιτητή και με τις οποίες επικυρώθηκε η απόφαση για επιβολή της ποινής.

5 Το Δικαστήριο αφού αναφέρθηκε στην διαδικασία υποβολής παραπόνου και επαναυποβολής και δεύτερου παραπόνου στην αμέσως προϊσταμένη Αρχή, που προβλέπεται στους Πειθαρχικούς Κανονισμούς της Εθνικής Φρουράς, είτε τα ακόλουθα στις σελ. 9-10 της απόφασης:

10

"Από το λεκτικό των πιο πάνω κανονισμών, γίνεται φανερό πως η ενέργεια επιβολής πειθαρχικής ποινής είναι αυτοτελής προσβλητή πράξη, εκτελεστή, δεδομένου ότι δεν χρειάζεται αναθεώρηση και επικύρωση από ανώτερο όργανο, αλλά τουναντίον είναι άμεσα εκτελεστή και η υποβολή παραπόνου για αναθεώρηση δεν αναστέλλει την έκτιση της ποινής. 15 Όμως το ερώτημα που γεννάται στην παρούσα προσφυγή είναι κατά πόσον η πράξη αυτή, που είναι η πρώτη προσβαλλόμενη πράξη, απώλεσε την εκτελεσιμότητά της όταν υποβλήθηκε το παράπονο του αιτητή και ακολούθως επαναυποβλήθηκε και δεύτερο παράπονο, όπως εξήγησα πιο πάνω.

20

Στα Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-1959, στη σελ. 241, αναφέρονται τα ακόλουθα:

25

"ββ'. Πράξεις ενσωματωθείσαι. Στερούνται εκτελεστού χαρακτήρος και απαραδέκτως προσβάλλονται αι αποβαλούσαι την εκτελεσιμότητά των πράξεις δι' ενσωματώσεως αυτών εις ετέραν εκτελεστήν πράξιν. Η έχουσα ως συνέπειαν την αποβολήν της εκτελεσιμότητος ωρισμένης διοικητικής πράξεως ενσωμάτωσις εις ετέραν επέρχεται εν πρώτοις οσάκις ασκείται κατά ταύτης η λεγομένη ενδικοφανής ιεραρχική προσφυγή, ως π.χ. αίτησις αναθεωρήσεως θεσπιζομένη ειδικώς υπό του νόμου διά το συγκεκριμένον θέμα, οπότε η καθ' ης η αίτησις αναθεωρήσεως πράξις ενσωματούται εις την 30 κατ' αναθεώρησιν εκδιδομένην. Το αυτό ισχύει και επί πράξεως, καθ' ης ησκήθη ένστασις νόμω προβλεπομένη, και ήτις ενσωματούται εις την επί της ένστάσεως εκδιδομένην."

35

40

Ενόψει των προαναφερθέντων καταλήγω στην άποψη, πως οι πρώτες δυο προσβαλλόμενες πράξεις απώλεσαν την εκτελεσιμότητά τους επειδή ασκήθηκαν ενδικοφανείς ιεραρχικές προσφυγές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και έτσι τελικά ενσωματώθηκαν στην απόφαση του Υπουργού Άμυνας,

που κατέστη η μόνη εκτελεστή πράξη. Επομένως, οι δυο πρώτες πράξεις προσβλήθηκαν απαράδεκτα. Όμως το κύρος της κάθε μιας από αυτές αποτελεί προϋπόθεση για το κύρος της επόμενης, μέχρι της τελικής πράξης του Υπουργού Άμυνας, στην οποία ενσωματώθηκαν δικονομικά."

5

Στην παρούσα προσφυγή ο αιτητής πρόσβαλε μόνο την απόφαση με την οποία του επιβλήθηκε η πειθαρχική ποινή της 10ήμερης φυλάκισης, ενώ είναι φανερό από την παράθεση των γεγονότων ότι υπέβαλε στη συνέχεια δύο αναφορές παραπόνου εναντίον της απόφασης αυτής. Με την τελευταία αναφορά ημερ. 10.3.93 ζητούσε όπως η περίπτωση του εξεταστεί από τον Υπουργό Άμυνας.

10

Ως εκ τούτου, η πρώτη απόφαση επιβολής της ποινής έχασε την εκτελεστότητά της, αφού ενσωματώθηκε στη μεταγενέστερη τελική απόφαση του Υπουργού η οποία όμως δεν προσβλήθηκε.

15

Ο αιτητής με την προσφυγή του αυτή δεν προσβάλλει οποιαδήποτε εκτελεστή διοικητική πράξη και κατά συνέπεια, η προσφυγή κρίνεται απαράδεκτη και απορρίπτεται. Δεν επιδικάζονται έξοδα.

20

*Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.*